

Fra "Lingegutt" til sorenskriver

Den 29. april 1946 kunne Aftenposten fortelle at en major Finn Palmstrøm hadde, gjort sensasjonelle funn i Nürnbergs domhus. Han kom derfra med 62 fotostat-kopier av dokumenter, mange på flere sider, foruten annet materiale mot tyske krigsforbrytere, mot Quisling, og andre – papirer som blant annet røbet forbindelsen mellom Himmler og Quisling så langt tilbake som i 1930. Major Palmstrøm hadde oppholdt seg der nede i over to måneder. Derfra reiste han til Paris for å drøfte norsk vidneavhøring i saken om den beryktede Natzweiler-leiren. Og så tilbake til London hvor majoren var sjef for det norske kontor hvor anklageskrift mot de tyske krigsforbrytere ble utarbeidet.

Og så hjem til Norge.

Og 19. oktober fyller sorenskriver Finn Palmstrøm, Flisa, 70 år. Og det betyr at han snart må forlate sitt sorenskriverembede og bruke sin høyst allsidige juridiske erfaring på annen måte. Han gikk rett fra sitt kontor i London til sitt første sorenskriverembede og har vært i dommerstilling siden.

Sorenskriver Finn Palmstrøm

Finn Palmstrøm ble født i Oslo i 1903, sønn av den kjente matematiker professor Arnfinn Palmstrøm. Han tok juridisk embedseksamen i 1926, virket som advokatfullmektig senere også som dommerfullmektig - drev en tid sakførerforretning sammen med advokat R. A. Riekeles - men da den finsk-russiske krig brøt ut, meldte han seg til det kompani av svenske og norske frivillige som ble satt inn på nordfronten. Krigen sluttet og han og andre nådde hjem akkurat tidsnok til å rykke ut i felten mot de tyske tropper som samme dag han kom hjem, gikk til angrep mot Norge.

Den aktive krig på norsk jord varte ikke lenge. Og Finn Palmstrøm hadde ikke tid til å vente på de former kampen skulle komme til å anta her hjemme. Kort etter finner vi ham i England, hvor skuespiller og vernepliktig offiser Martin Linge reiste et kompani av en særegen karakter. Finn Palmstrøm var endel nærsynt - han måtte lure seg unna legeundersøkelsen, og det ble ikke så lett for ham mange ganger - særlig ikke da man trente i fallskjermhopping hvor det bokstavelig talt ble å gå rett ut i tåken gang på gang. Han ran rakk å få med seg Måløy-raidet, hvor Martin Linge falt. Men han var, som flere andre, uenig i at dette norske kompani skulle settes inn i forskjelligartet virksomhet i Norge uten at den norske regjering var innforstått med det. Og resten av krigen ble det mere passiv virksomhet på det militære plan, men desto større på flere andre. Han ble fast forsvarer for den norske krigsrett i Storbritannia - det ble bruk for den fordi norske soldater foretok seg ting de ikke burde ha gjort, bare i utålmodighet over ikke å kunne foreta seg noe annet enn å ligge der og forberede seg. Og han ble nødt til å bytte sin fenrikgrad i Lingekompaniet med majorgrad i administrasjonen. Det var det samme for ham, men ikke for dem han skulle forsvare. Aktor var krigsadvokat Rynning-Tønnesen, og han hadde oberstløytnants grad. De siktede klaget over at de ikke ville ha noen chance når det kom en fenrik og begynte å slåss om dem med oberstløytnanten. Og samtidig arbeidet han altså med å samle opplysninger om krigsforbrytere, opplysninger som etter krigens slutt dannet grunnlaget for den anklage som ble reist for norske og allierte domstoler.

Palmstrøm hadde i London truffet en ung engelsk dame, Bettine Ridley, som var villig til å følge ham på resten av ferden. Han hadde et mål, han ville bli sorenskriver når freden kom. Han hadde fortalt sin tilkommende om dette. Hun hadde fått et inntrykk av norske embedsgårder

som nok var endel romantisk preget av «Familien på Gilje» og annen litteratur. Men hun tok det pent da de havnet i et svensk ferdighus av svært primitiv art, i Tana. Alle bekvemmeligheter manglet - de ytre sådanne var henlagt til et ørlite skur ytterst på en pynt hvor vinterstormen fra nord sto hardt inn - sorenskriveren antydte overfor departementet at han nødig ville bli nødt til å stole på sin fallskjermtraining akkurat der. Men de to gikk løs på oppgaven med friskt mot. Hun, fulgte ham på hans reiser i det veldige distrikt, med rein og pulk, og var hans skriver. Fra 1952 har så Palmstrøm vært sorenskriver i Solør, med bopel i Flisa.

Her har han da fått tid til en god del annet - han har vært medlem av Åsnes herredstyre, formann i reisende kontrollkommissjon for psykisk helsevern i Øst-Hedmark, formann i Løyveutvalget i Hedmark osv. Han har dekorasjoner - deltagermedaljen med rosett, Håkon VII's 70-års medalje, finsk krigsmedalje og andre. Han har dessuten som dommer fått ry for være en tilhenger av forlik hvor det lar seg gjøre, og som en ytterst rettferdig dommer hvor det er umulig å få partene enige.

Hans lune humor, med stillferdig muntre replikker, har bidratt sterkt til å gjøre ham populær og aktet - ikke minst når de ledsages av et blick over brilleglassene, som han nu ikke mere behøver å legge vekk.

Adresse for dagen, som det heter: Nordre Skrenten 1, Kolbotn.

-- 0 --

Sakset fra Dagbladet:

(Ang. Finn Palmstrøms antydninger til departementet at "han nødig ville bli nødt til å stole på sin fallskjermtraining akkurat der")

Lyng (H) uttalte et par i dobbelt forstand bevingede ord under budsjettbehandlingen i Stortinget i går formiddag:

Det er ingen som mener det er bygd for flott, sa han og fortalte som eksempel at toalettet lå langt, langt vekk fra selve huset. Og rett som det var blåste det på sjøen eller ut i åkeren. En dommer der oppe, en tidligere fallskjermhopper, har uttalt frykt for at han blir «den første norske dommer som omkom da doet hans blåste til sjøs.»

